

Председател на изборителната
комисия на федерална
провинция Долна Саксония

Bulgarisch

**Информационен бюлетин
на председателя на изборителната комисия на
федерална провинция Долна Саксония**

Основни характеристики на долносаксонската
система за общински избори

Основни характеристики на долносаксонската система за общински избори

В Долна Саксония на всеки пет години се избират мандатоносители за повече от две хиляди общински представителства (регионално събрание, окръжни съвети, градски съвети, общински съвети, съвети на обединенията на общини, градски районни съвети и местни съвети). В самостоятелните градове трябва да се избира само съвет на града. В общините с градове с обособени като самостоятелни изборителни райони или квартали допълнително се избира и членове на местните органи на самоуправление или районните кметства. В отделни общини изборителите същевременно са призовани да избират пряко щатните областни управители и кметовете.

В общините, които са част от изборителния район, гражданите са призовани да гласуват за не повече от пет различни избора:

- В общините, членки на обединенията на общини – за окръжен съвет, за съвет на обединението на общини, за общински съвет, както и за кмет на общината или обединението на общини и за областен управител;
- В самостоятелните общини – на окръжните избори, на изборите за общински съвет, както и на изборите за кмет и на тези за областен управител и евентуално на изборите за местен съвет.

Кой може да избира?

Право да гласуват (да упражняват така нареченото активно изборително право) имат германски граждани или граждани на друга страна-членка на Европейския съюз, ако в деня на изборите са навършили 16 години и

- имат постоянно местожителство най-малко от три месеца в съответния изборителен район, в който желаят да гласуват (напр. за изборите на окръжен съвет – в съответния окръг),
- не са лишени от изборително право въз основа на гражданскоправно или наказателноправно съдебно решение,
- са нанесени в изборителните списъци или притежават удостоверение, което им позволява да гласуват в друга изборителна секция.

Изборителните списъци се водят от общините (обединенията на общини). В изборителния списък лицата, които имат право да гласуват, се вписват по правило автоматично. Това важи обаче само в случай, че не са забравили (своевременно) да се регистрират в своята община!

Кой може да бъде избран?

Общински представителства

Право да бъдат избирани (да упражняват така нареченото пасивно изборително право) имат лица, които в деня на изборите

- са навършили 18 години,
- имат постоянно местожителство най-малко от шест месеца в съответния изборителен район (напр. за изборите на общински съвет – в общината) и

- имат германско гражданство или гражданство на друга страна-членка на Европейския съюз и
- не са лишени от правото да бъдат избирани въз основа на гражданскоправно или наказателноправно съдебно решение.

Преки избори

Право да бъдат избирани за кмет или за областен управител имат лица, които в деня на изборите

- са навършили не по-малко от 23, но не повече от 67 години,
- имат германско гражданство или гражданство на друга страна-членка на Европейския съюз,
- не са лишени от правото да бъдат избирани въз основа на гражданскоправно или наказателноправно съдебно решение и гарантират, че по всяко време ще защитават свободния демократичен ред по смисъла на Конституцията.

По отношение на правото да бъдат избирани в този случай не се изисква като предпоставка кандидатите да имат постоянно местожителство в избирателния район, където се кандидатират.

Кой може да издига кандидатури за изборите?

Кандидатури за изборите могат да издигат политическите партии, групи от граждани с право на глас (групи избиратели) и отделни лица. По отношение на поставените цели на групите избиратели, тяхната организационна форма, числеността им и т.н. изборните разпоредби не поставят изисквания. Като групи избиратели могат да се явят и свободни обединения от граждани с право на глас и да издигнат кандидатура за общинските избори.

Как се стига до издигане на кандидатура?

Лицата, отговарящи на изискванията, които им дават правото да бъдат избирани, трябва

- да се съгласят да бъдат включени като кандидати в листата на някоя политическа партия (= издигане на кандидатура), ако са членове на същата партия или са безпартийни,
- да сформират избирателна група с други гражданки и граждани, които защитават същите или подобни интереси, и да съставят обща листа с тези гражданки и граждани, или
- да се явят на изборите като независими кандидати.

Определянето на кандидатите и подреждането на кандидатурите в листата на политическата партия или организираната група избиратели с постоянен членски състав (= подобна на партийна структура със собствени статут и програма) трябва да се извърши с тайно гласуване на съответното събрание на партийните членове или пълномощниците или на групата избиратели.

В тайното гласуване могат да участват само имащи право на глас германски граждани или граждани на страните-членки на Европейския съюз, които са членове на партията или на организираната група

избиратели с постоянен членски състав. Тайното гласуване е валидно само, ако в него са взели участие най-малко три лица с право да гласуват.

За учредяването на група избиратели обикновено са достатъчни три лица, имащи право на глас. Номинацията на кандидати от страна на организирана група избиратели без постоянен членски състав трябва да се извърши на събрание на имащите право на глас застъпници на групата. За свикването на такова събрание не е необходимо да се спазват особени формалности. Всички застъпници на групата избиратели, които имат право да гласуват, все пак трябва да получат възможността да участват в събранието. И в този случай важи това, че определянето на кандидатите, чиито кандидатури ще бъдат издигнати, трябва да се извърши с тайно гласуване.

Лицата, които искат да се явят на изборите като независими кандидати, могат да издигнат своята кандидатура сами.

Партии, групи избиратели и независими кандидати могат да издигат своите кандидатури само, ако имат подкрепата на определен брой избиратели в съответната избирателна зона, изразена чрез подпис върху официален формуляр (разяснения в раздела „Как протичат изборите“ на тази страница). Освободени от това задължение са само лица, които вече фигурират в представителството на избирателния район (напр. общинския съвет) или в немския Бундестаг или в Ландтага на провинцията Долна Саксония. Официалните формуляри за подписи в подкрепа на кандидатите се издават от председателите на избирателните комисии, които отговарят за съответния избирателен район. Там могат да се получат и други сведения, например за броя на подкрепящите подписи, които трябва да се представят.

Горните разпоредби са в сила съответно и за издигането на кандидатури за избор на кметове или областни управители.

Как протичат изборите?

Избирателите получават по една избирателна бюлетина за всички избори, в които участват (напр. една за избор на окръжен съвет и една за избор на съвет на тяхната община, евентуално и по една избирателна бюлетина за избор на областен управител или кмет на общината).

За изборите на представителства (напр. окръжен съвет, общински съвет) важи избирателно право с три гласа с възможност за натрупване и разпределяне на гласовете. Избирателите могат, за разлика от изборите за Бундестаг и Ландтаг, да отбележат три кръстчета на една избирателна бюлетина. Те могат да дадат всичките три гласа в подкрепа на една обща кандидатура (в общата листа) или в подкрепа на кандидатурата на един единствен кандидат (натрупване). Гласовете могат обаче да се разпределят и на повече общи листи и/или кандидати от същата листа или на различни кандидатури (разпределяне).

Избирателната система предполага, че всички кандидати са изброени в избирателната бюлетина. Тъй като една единствена листа с кандидати за целия избирателен район (напр. община, окръг) би съдържала прекалено голям брой кандидати, то избирателният район се разделя на приблизително еднакви по големина избирателни зони с различни листи с кандидати.

Ако изборите за кмет или за областен управител се провеждат в един избирателен район, то това става по принципите на мажоритарната избирателна система. За всеки от тези преки избори избирателите имат

право само на един глас, който могат да дадат на един кандидат посредством отбелязването му в избирателната бюлетина с кръстче.

Как се преброяват гласовете?

Общински представителства

Мандатите за общинските представителства се разпределят по принципите на пропорционалната избирателна система от преференциален тип, която е свързана и с избор на отделни личности.

За разпределяне на местата се прилага пропорционалният метод, известен по имената на създателите му - англичанина Томас Хеър и немския професор по математика Хорст Нимайер. По този метод съотношението между гласовете се пренася пропорционално върху съотношението на местата. За тази цел общият брой на местата в съответното представителство се умножава с получения за една кандидатура брой гласове и се дели на общия брой на всички подадени гласове. Тези изчисления дават като резултат пропорционални числа. Всеки кандидат получава най-напред толкова места, колкото цели места му се падат според неговото пропорционално число. Останалите места получават партиите, групите избиратели или независимите кандидати с най-високи числени дялове. В рамките на кандидатурите на партиите и на групите избиратели кандидатите участват в изборните резултати отчасти според принципа на гласуване за независими кандидати (подреждане според броя на лично получените гласове), и отчасти според принципа на гласуване по листи (подреждане според номера си в листата на кандидатите). За участие в метода на разпределение на местата при общинските избори не се изисква минимален брой гласове (няма процентна бариера).

Преки избори

Преките избори за кметове, областни управители се провеждат съгласно принципите на мажоритарната избирателна система. Избран е този, който е получил по-голямата част от гласовете или който като кандидат от допуснатата само една кандидатура е избран от най-малко 25 от сто от избирателите и е получил мнозинството от подадените валидни гласове.

Бива избран този, който е получил повече от половината действителни гласове или като кандидат на единствена допусната номинация е получил повече положителни, отколкото отрицателни гласове.

Ако на изборите са се явили няколко кандидати, но нито един от тях не е получил необходимия брой гласове, във втората неделя след изборите се провежда балотаж между двамата кандидати с най-висок брой гласове. При равенство на гласовете това, кой да вземе участие в балотажа, се решава чрез жребий.

Къде се провеждат изборите?

За гласуването се определят избирателни райони. По-малките общини (с не повече от 2 500 жители) образуват един избирателен район, по-големите общини се разделят на няколко избирателни района. Общините определят броя на избирателните райони, както и помещението, където ще се проведат изборите.

Всеки, който е включен в избирателните списъци, автоматично получава съобщение за изборите. В него се посочва в кой избирателен пункт избирателите могат да упражнят своето избирателно право. Ако някой е възпрепятстван да посети избирателния пункт или не е нанесен в избирателния списък не по негова вина, може да поиска удостоверение, даващо право да се гласува в друга секция и да се възползва от възможността да гласува по пощата.

Кой провежда изборите?

Подготовката и провеждането на общинските избори е от сферата на компетентност на първо място на общините, чиито изборителни служби трябва да изпълняват важни конкретни организационни задачи. Към тях спадат например

- Изготвянето и воденето на изборителните списъци,
- Уведомяването на изборителите за тяхното изборително право,
- Издаването на удостоверения, даващи право да се гласува в друга секция, и на документи за гласуване по пощата,
- Определянето и подготовката на помещенията, където ще се провеждат изборите (изборителните пунктове),
- Назначаването на членове на ръководството на изборителната комисия и обучението им,
- Набавянето на изборителни бюлетини,
- Систематизирането на изборните резултати от отделните изборителни райони,
- Съхранението на документите, свързани с изборите.

Важни мерки и решения трябва да се взимат обаче не от административните органи, а от независими изборителни органи. Това са председателите на изборителните комисии в окръзите, общините и обединенията на общини, изборителните комисии, които се сформират за всеки изборителен район (напр. окръг, община), както и изборителната комисия, която се назначава за деня на изборите.

Задачата на изборителните комисии е преди всичко проверката и допускането на подадените кандидатури и установяването на окончателните резултати от изборите.

Изборителните комисии в отделните изборителни секции носят отговорност за правилното протичане на гласоподаването и за установяването на резултатите от изборите.

Членовете на изборителните комисии и ръководства се назначават от изборителите от съответния изборителен район; те работят на доброволни начала. Всеки изборител е задължен да поеме подобна почетна длъжност. За цялата провинция Долна Саксония за общинските избори са необходими около 75 000 лица, които да изпълняват такава почетна длъжност.